

Nr 7

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts skrivelse till riksdagen med överlämnande av redogörelse från Nordiska rådets svenska delegation jämte i ämnet väckt motion.

Genom en den 13 november 1959 dagtecknad, till utrikesutskottet hänvisad skrivelse, nr 182, har Kungl. Maj:t under åberopande av skrivelsen bilagda utdrag över statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden samma dag till riksdagen överlämnat redogörelse för Nordiska rådets sjunde session i Stockholm den 1—7 november 1959.

Beträffande det närmare innehållet i redogörelsen får utskottet hänvisa till skrivelsen.

I sammanhang med skrivelsen har utskottet behandlat en i anledning av denna inom riksdagens andra kammare av herr *Antonsson m. fl.* väckt motion, nr 724, vari hemställts, att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts förevarande skrivelse måtte besluta giva Kungl. Maj:t till känna de synpunkter, som anförts i motionen.

I motionen uttalas, att det skulle vara av värde, om riksdagen, i anslutning till behandling av Kungl. Maj:ts förevarande skrivelse, gäve klart uttryck för angelägenheten av att ett närmare nordiskt samarbete på allt sätt främjas, så långt detta låter sig göra inom den ram, som avtalet om en europeisk frihandelssammanslutning anvisar. Bland annat pekas i motionen på möjligheten av en harmonisering av de nordiska ländernas yttre tullnivå och på vikten av ett underlättande av produktionssamarbetet. Vidare framhåller motionärerna, att riksdagen icke torde böra underlåta att giva sin mening till känna även vad angår den organisatoriska ramen för samarbetet. Bland annat synes det motionärerna i sådant avseende ändamålsenligt, att en fastare organiserad ministerkommitté inrättas av den typ, som Nordiska rådets ekonomiska utskott förordat vid rådets ovan nämnda session. Beträffande motionens innehåll i övrigt får utskottet hänvisa till denna.

Utskottet. Efter att ha genomgått den till riksdagen överlämnade redogörelsen för Nordiska rådets sjunde session, som hölls i Stockholm under tiden 1—7 november detta år, finner utskottet icke anledning att riksdagen nu gör något särskilt uttalande i anledning av vad som förevarit vid ifrågasvarande session utom försåvitt angår spörsmålet om nordiskt ekonomiskt samarbete. Utskottet utgår från att — i den mån riksdagens medverkan erfordras för övriga frågors lösande — det sedermera blir tillfälle för riksdagen att taga ställning till dessa.

Det nordiska ekonomiska samarbetet slår nu inför en ny fas, sedan det

blivit klart att den nordiska tullunion, som i anledning av en av rådet 1954 avgiven rekommendation närmare utretts och vartill ett i huvudsak färdigt förslag framlagts sommaren 1959, icke under nuvarande omständigheter kan väntas bli realiserad. I likhet med motionärerna finner utskottet naturligt, att riksdagen i detta läge uttalar sig för att det nordiska ekonomiska samarbetet nu fortsättes i de former, vilka betingas av Sveriges, Danmarks och Norges väntade anslutning till Europeiska frihandels-sammanslutningen, vilken befinner sig under bildande. Därvid bör de olika samarbetsuppgifter uppmärksammas, som närmare angives i dels de nordiska samarbetsministrarnas förslag av den 17 oktober 1959, dels det förslag, som den 2 november 1959 avgavs av Nordiska rådets presidiemedlemmar till rådet. De av motionärerna nämnda ämnena kommer på detta sätt att bli föremål för undersökningar. Olika vägar att föra det tull- och handelspolitiska samarbetet mellan de nordiska länderna vidare måste sålunda prövas. För en utveckling av produktionssamarbetet vore det värdefullt, om bl. a. steg i riktning mot en internordisk etableringsfrihet kunde tagas relativt snart. Att vid dessa undersökningar även Finlands och Islands särskilda intressen måste beaktas förtjänar framhållas.

Vidare vill utskottet för sin del tillstyrka, att en nordisk ministerkommitté av den art, som Nordiska rådets ekonomiska utskott angivit, kommer till stånd med uppgift att handlägga de ekonomiska samarbetsangelägenheter, varom det kan bli fråga. Såsom rådets ekonomiska utskott uttalat, må det ankomma på ministrarna att till sig knyta erforderlig expertis. I likhet med motionärerna finner utrikesutskottet, att förutsättningarna för isländsk medverkan i ministerkommittén torde böra undersökas.

De nationella parlamenten bör beredas tillfälle att följa arbetet i ministerkommittén. Att finna former för en sådan kontakt, vilka icke verkar tyngande, låter sig säkerligen göra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen i anledning av förevarande skrivelse och motionen II: 724 måtte giva Kungl. Maj:t till känna vad utskottet ovan anför.

Stockholm den 8 december 1959

På utrikesutskottets vägnar:

NILS AASTRUP

Vid ärendets behandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Aastrup, Strand, Torsten Bengtson, Elmgren, Ewerlöf, Boheman, Boman* och Aspling;

från andra kammaren: herrar Thapper*, Ericsson i Kinna, Bengtsson i Halmstad, Gustafsson i Stockholm*, Cassel, Åkerström och Kärlander.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.